

להם ברפת העגלות ובכל תא משוכנים מ"12 עד 20 עגל, בהתאם לגילים השונים. אין לנו סידורים מתאימים לשקילת העגלים בכל חודש (כנהוג במשקים רבים), ועלי להודות שאינני מייחס חשיבות כה רבה לשקילה זו, עד כדי הצדקת השקעת כספים רבים בציוד ובסידורים שונים לתכלית זו. כשקורה ובעדר של 50-60 עגל מר פיעים 2-3 עגלים שאינם מתפתחים כראוי, אין כל קושי לגלותם ולטפל בהם בהתאם לכך (להר ציאם מוקדם יותר לשחיטה או להעניק להם תנאי "הבראה"). ייתכן ודעתי זו תיראה בעיני רבים מאוד אפיקורסית, אבל הגעתי לדעה זו אחרי ניסיון של שנים רבות במשקנו ובחינת המצב במשקים אחרים.

מעניין לציין שבזמן האחרון הופיעו כמה מאמרים, בהם נאמר שנגרם הפסד במשקל הגוף של העגלים בעקב כל ה"פרוצדורה" של השקילה. לפיכך, די לי בשקילת העגל פעם אחת בחייו וזה — בשעת מכירתו. בבדיקות רבות שערכנו לגבי תוספת המשקל בעגלים שהחזקנו עד הגיל של 13-15 חודש מצאנו שהתוספת היומית נעה סביב 1050 גרם.

אליעזר ישראלי

כפר-בלום, מארט 1966

ינואר; הננו מגישים אותו לפרות החולבות בלבד במנות יומיות של 2 יחידות מזון. את תערובת המזון המרוכז הננו מכינים במשקנו וממשיכים לנצל את הציוד שהושקע בו כסף רב ואין להש-תמש בו לתפקיד אחר. נוכחנו שהתערובת שהגנו מתקנים במשק היא זולה ב"12-15 ל"י הטונה לעומת זו שבמכוני התערובת המרכזיים. כן רואים אנו יתרון בכך שיש באפשרותנו להרכיב את התערובת בהתאם לכל עונה ואין כל קושי בשינוי ההרכב בשעת הצורך, כשחל שינוי בתפריט המס-פוא הגס. אנו מוסיפים לתערובת המ"מ של כל סוגי הבהמות, 8% קמח אספסת ונוכחנו ביתר-נות מסויימים. כך, למשל, צמצמנו את מנת שחת האספסת בתפריט הכללי ורק לבני-הבקר הרכים הגנו ממשיכים להגיש את שחת האספסת כבעבר. מסתבר שהתערובת המשקית שלנו מסייעת בידינו לשמור על מתכונת שומן גבוהה בחלב (באופן יחסי לעדרים אחרים), כפי שאפשר להי-ווכח מתוצאות הביקורת של שנת תשכ"ה: תנר בת העדר שלנו הסתכמה ב"6300 ק"ג חלב עם 3.52% שומן לפרה ולשנה.

פיטום העגלים

אנו משאירים לפיטום את כל העגלים הנול-דים בעדרנו. הגנו מחזיקים אותם בתאים שהוקצו

נוהגי צריכת המזון המרוכז

אלה שמגישים את המזון המרוכז לפרות בביתן החליבה בלבד צריכים לשים לב לטיפוס הביתן, לגודל המנות ולצורת המ"מ (בתפזורת או בכופתיות), ובהתאם לנ"ל לתכנן את הביתן.

בניסויים שונים לא נמצא שצורת המבנה (רפת או ביתן חליבה) עשויה להשפיע על מהירות צריכת המ"מ. נתגלה הבדל אינדיבידואלי, מבחינה זו, בין הפרות השונות, שניסוי שנערך עם 42 פרות, נמצא שתחומי הזמן, בהם נאכלה מנה בת 2 ק"ג מ"מ, נעו בין 2 דקות ל-10 דקות, כלומר — יש פרות זוללניות חספניות ויש איכלות בנחת.

גודל מנת המ"מ עשוי להשפיע על קצב המהירות של האכילה; כך, למשל, מצאו שמנה בת 1 ק"ג בסה"כ תיאכל תוך 3.44 דקה; לעומת זה, כשתגדל המנה ל-4 ק"ג, תסתיים אכילת כל ק"ג מ"מ (בממוצע) תוך 2.12 דקה.

מנות גדולות של מספוא גס, המוגשות לפני ארוחת המ"מ, מאיטות את קצב האכילה של המ"מ.

▲ עצה מבוקר רוסי: כשהפרה נחלבת קשה ומפרישה את החלב בזרם דקיק, הרי אפשר להרחיב את תעלת הפטמה בפין עשוי כרוביים (אצה ממין לאמינאריה). מכניסים פין כזה, לאחר חיטוי באויר חם או בכוהל, לתוך הפטמה עד לעומק של 2½ ס"מ. עובי הפין, כשהוא יבש, 2.5-3 מ"מ. משאירים אותו בפטמה במשך 21.5 שעות, הוא סופג לחות, תופח, ומרחיב בעדינות את תעלת הפטמה. על הרוב, די בטיפול אחד, אי לכל היותר לחזור עליו פעם נוספת.